

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoP/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716202219
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8716202219.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky: D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom J. T., H. 7, právne zastúpená JUDr. Mgr. Martinou Tomasovou, advokátkou, so sídlom 1. mája 216/7, Poprad, proti odporcovi: E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, J. T., právne zastúpený JUDr. Michalom Petříkom, advokátom so sídlom Francisciho 25, Poprad, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 15P/67/2016-26 zo dňa 15.03.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa uznesenie vo výroku o nariadení predbežného opatrenia a vo výroku o poplatkovej povinnosti odporcu.

II. Dáva sa podnet na začatie konania o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) nariadil odporcovi E. P., aby sa nepribližoval k navrhovateľke D. P. na vzdialenosť menej ako 5 metrov po dobu 3 (troch) mesiacov od nariadenia predbežného opatrenia. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie predbežného opatrenia v sume 33 eur na účet prevádzkovateľa systému Slovenská pošta, a.s., Centrum vysporiadania finančných transakcií, Oddelenie spracovania agend, Thurzova 1, 042 21 Košice a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 102 ods. 1, § 75 ods. 5 a 6, § 76 ods. 1 písm. j), § 77 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol cit.: „Návrhom na nariadenia predbežného opatrenia sa navrhovateľka domáhala, aby súd nariadil odporcovi, aby sa nepribližoval k navrhovateľke na vzdialenosť do blízkosti 5 metrov a taktiež aby súd zakázal priblížiť sa otcovi mal. dieťaťa k mal. D. P. do blízkosti 5 metrov a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva s prísl. Ďalším výrokom žiadala, aby súd zakázal do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva E. P. vstup do obydli navrhovateľky a to do rodinného domu súpisné č. X, orientačné č.X postaveného na parcele KNC č.20 na ul. H., nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXX k.ú. J. T..

Z predloženej zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 2.3.2016 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa D. P. podala na otca trestné oznámenie pre prečin nebezpečného vyhrážania. Od decembra 2015 matka nežije s otcom maloletého dieťaťa v jednej domácnosti, pričom sa dohodli, že mal. Janka bude v starostlivosti matky a otec si ju bude brávať každý deň na dve hodiny poobede. Dňa 28.2.2016 prišiel otec dieťaťa pred dom, lebo v tom čase mu mala matka dať dcéru, avšak dieťa plakalo a nechcelo s ním ísť. Matka povedala, nech si ju teraz neberie a nech si ju zoberie nasledujúci pondelok. Na to otec povedal, že matka je psychicky chorá a dieťa si berie. Došlo ku vzájomnému konfliktu, kedy sa rodičia začali hádať a svedkom toho bolo maloleté dieťa. Matka vybrala dieťa z kočíka a vošla s ním do dvora,

pričom otec prišiel k bráne a zobral dcéru do svojich rúk. Dieťa samotné načiahlo rúčky a chcelo zostať pri matke, ktorá ju aj následne zobrala dnu do dvora. Vtedy došlo k tomu, keď otec dieťaťa povedal, že matku zbije, skončí na zemi a potratí. Zároveň pred vchodom už stáli rodičia a brat, ktorí všetko počuli a otec vtedy uviedol, že ich pozabíja a poukladá vonku na dvor. To v matke vzbudilo obavu o život a zdravie.

Z predloženej správy z OO PZ v Hranovnici mal súd z úradného záznamu preukázané, že dňa 4.3.2016 bolo oznámené, že v obci J. T. opäť došlo ku konfliktu pri preberaní mal. dieťaťa D. P.. Oznamovateľom bola matka maloletého dieťaťa, ktorá hliadke uviedla, že ku nim do domu prišiel E. P. (otec maloletého dieťaťa) spolu s bratom a ich matkou, pričom otec dieťaťa zobral svoju dcéru na ruky a odišli preč z domu. Hliadka sa presunula spolu s matkou dieťaťa k rodine P., kde bolo zistené, že dieťa je v poriadku, nebolo na ňom páchané žiadne protiprávne konanie, dieťa neplakalo a v tom čase nejavilo známky strachu. Na mieste teda nebolo zistené protiprávne konanie ani nikto zo zainteresovaných nechcel podávať oznámenie na políciu, obe strany sa za prítomnosti hliadok dohodli, že do 17. hodiny bude dieťa u svojho otca, kde po tomto čase odovzdá dcéru matke, pričom matka súhlasila s tým, že do rozhodnutia súdu o starostlivosť o maloletú bude denne umožnené otcovi stretávať sa po dobu dvoch hodín, kde na čase sa deň vopred dohodnú.

Z lekárskej správy ošetrujúcej odbornej lekárky otca maloletého dieťaťa vyplýva, že otec dieťaťa je v evidencii psychiatrickej ambulancie od 14.2.2011. V priebehu liečby sa napriek nastavenej farmakoterapii ochorenie zhoršovalo. V tom čase mu bola navrhnutá ústavná psychiatrická liečba, ktorú odmietol napriek rade lekára. Zotrval v ambulantnej liečbe a užíval predpísané lieky. V priebehu liečby sa objavovali výrazné sezónne zhoršenia (jar, jeseň), napriek permanentnej liečbe. Dostavoval sa pravidelne na kontrolné vyšetrenia do februára 2015. Od tej doby pacient svojvoľne liečbu vysadil a ukončil. Vzhľadom k tomu mohlo dôjsť ku dekompenzácii jeho psychického stavu a poruche v správaní, s tým súvisiacich komplikácií v zmysle pridružených symptómov. Poruchy správania sa môžu prejavíť aj formou agresivity voči sebe aj voči okoliu.

Zo spisu 15P/61/2016 a z pripojených správ ÚPSVaR Poprad vyplýva, že predkladajú úradné záznamy spísané na príslušnom úrade dňa 1.3.2016, 2.3.2016, 7.3.2016. Z úradného záznamu spísaného dňa 1.3.2016 vyplýva, že sa dostavil otec maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že s matkou dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, pričom od decembra 2015 sa s dcérou stretával 5-6-krát týždenne na dve hodiny, dieťa bral na prechádzky, domov k rodičom a podobne. Problémy so stykom nastali vtedy, keď sa otec domáhal, aby mohol byť s dieťaťom častejšie, ale aj z dôvodu, že dieťa začalo otcovi plakať na rukách a odmietalo ho. Do tejto situácie sa zapojili aj matkini rodičia, pričom otec chce dieťa vidieť každý deň. Z týchto dôvodov žiadal predvolať matku za účelom vykonania pohovoru. Dňa 2.3.2016 sa s oddelením telefonicky skontaktovala matka dieťaťa, ktorá bola oboznámená s dôvodom predvolania a s úradným záznamom z 1.3.2016. Matka uviedla, že sa v súčasnosti nemôže dostaviť na termín predvolania, pretože má choré dieťa a taktiež ona je tehotná a má zdravotné problémy, preto bol dohodnutý termín 7.3.2016.

Z úradného záznamu spísaného dňa 7.3.2016 bolo zistené, že s ÚPSVaR Poprad sa telefonicky spojil otec dieťaťa, ktorý uviedol, že v piatok 4.3.2016 si bol u matky pre dieťa, keď však vzal dcéru, matka na neho zavolała políciu s tým, že jej dieťa uniesol. Na dohovor polície sa obaja rodičia dohodli na tom, že matka bude otcovi dcéru dávať na dve hodiny denne podľa jeho pracovnej doby, zvyčajne v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. Ďalej zo záznamu zo 7.3.2016 vyplýva, že matka sa dostavila na úrad a uviedla, že s otcom dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti od 24.12.2015 a dieťa dávala otcovi denne na cca 2-3 hodiny. Kým otec býval v spoločnej domácnosti, tak sa o dieťa nezaujímal, domov prichádzal vo večerných hodinách a trávil s ním minimum času. Pri rozchode matke povedal, že ešte uvidí, aký vie byť krutý a že si deti získa on. Dňa 28.2.2016 boli rodičia dohodnutí, že otec si dcéru vezme o 14.hod. do 16.hod., pričom otec zmenil dohodu a chcel byť s dcérou 4 hodiny. V ten deň dieťa nechcel ísť k otcovi, kopalo a nechcelo sa obliecť a matka nevie prečo bolo takéto správanie dieťaťa. Nakoniec dcéru pripravila, vyšli pred dom, kde dieťa samotné otcovi povedalo, že nechce ísť a chce aby išla aj mamka a dieťa začalo plakať. Rodičia sa začali naťahovať o kočík. Matka na to zareagovala tak, aby otec dieťa nechal, že si príde poň nasledujúci deň. Tento sa nahneval a došlo k už vyššie opísanému incidentu. Na základe toho, že sa otec vyhrážal smrťou, mu matka prestala dávať dcéru. Ďalej v rámci úradného záznamu uviedla, že problémy s otcom sa začali od marca - apríla 2015, odkedy ju manžel neustále ponižoval, urážal a o všetkom chcel rozhodovať sám, čo viedlo až k ukončeniu spolužitia.

Momentálne matka nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia, otca sa bojí, bojí sa o život dcéry a preto zvažovala podanie návrhu na rozvod manželstva. Taktiež uviedla, že otec na výživu dieťaťa ničím neprispel, ale na druhej strane si ju kupuje hračkami, dieťaťu zakúpil trampolínu, kolobežku, guľičky do bazéna. Matka tiež uviedla, že otcovi bolo jedno čo je s dcérou, avšak teraz prostredníctvom dieťaťa chce ublížiť jej. Tiež uviedla, že musela súhlasiť s tým, že dá otcovi dcéru na dve hodiny denne, pretože sa ho bojí. Taktiež matka uviedla, že otec sa od r.2011 lieči u odbornej lekárky. Rodina má rozostavaný dom v J. T..

Z predloženého tehotenského preukazu vyplýva, že navrhovateľka je toho času v 7. mesiaci tehotenstva, predpokladaný termín pôrodu je 16.5.2016.

Z pripojených listinných dôkazov mal súd preukázané, že v časti o zákaze priblíženia sa odporcu k navrhovateľke do vzdialenosti nie menej ako 5 metrov, je návrh podaný dôvodne. Medzi navrhovateľkou a odporcom je v súčasnosti vyhrotený konfliktný vzťah a to aj z dôvodu správania sa odporcu nielen voči navrhovateľke ale aj voči jej rodinným príslušníkom, tento vyústil až do slovných útokov, v dôsledku čoho navrhovateľka podala trestné oznámenie. Obvodné oddelenie PZ v Hranovnici podľa predloženej správy vykonáva úkony v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku. Na základe vyhodnotenia trestného oznámenia môže byť v budúcnosti voči odporcovi buď začaté trestné stíhanie alebo toto bude odmietnuté alebo postúpené na priestupkové konanie. Ku dňu nariadenia tohto rozhodnutia súd ešte nemal k dispozícii bližšie výpovede v súvislosti s predmetným trestným oznámením. Z pripojených listinných dôkazov však vyplýva, že navrhovateľka je toho času vo vysokom štádiu tehotenstva, jej stav si vyžaduje pokoj, kludový režim, čo bolo navrhovateľke aj odporučené odborným lekárom. Nie je preto vhodné, aby naďalej dochádzalo ku konfliktovým situáciám medzi navrhovateľkou a odporcom, ktorí bývajú na jednej ulici a kde tento kontakt je aj reálny. Z tohto pohľadu vo vzťahu k svojej osobe navrhovateľka osvedčila danosť práva na nariadenie takéhoto predbežného opatrenia. Je tu preukázaná potreba dočasnej úpravy, aby sa zamedzilo prípadným ďalším útokom zo strany odporcu voči navrhovateľke.

Súd vymedzil trvanie predbežného opatrenia do troch mesiacov odo dňa jeho nariadenia. Navrhovateľka žiadala, aby súd tento zákaz priblíženia sa vydal až do právoplatného skončenia veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 15P/67/2016 o rozvod manželstva spojenou s úpravou rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Tento návrh bol podaný dňa 9.3.2016 a vzhľadom práve k úprave rodičovských práv a povinností, ktorá je spojená s rozvodom, je tu predpoklad širšieho dokazovania v predmetnej veci a to pravdepodobne aj znaleckým dokazovaním a teda nemožno očakávať ukončenie konania o rozvod manželstva v čo najkratšom čase. Navyše je navrhovateľka tehotná, očakáva narodenie maloletého dieťaťa v máji 2016 a zároveň aj táto skutočnosť môže predĺžiť celkovú dĺžku konania o rozvod manželstva. Zároveň súd zobral do úvahy aj 30-dňovú lehotu OO PZ Hranovnica na vyhodnotenie trestného oznámenia a kedy už bude zrejmé, či vo veci bude začaté trestné stíhanie alebo bude vec vyriešená iným spôsobom. Zároveň do tejto lehoty troch mesiacov spadá aj pôrod navrhovateľky. Preto súd túto lehotu troch mesiacov (od 15.3.2016 do 15.6.2016) pokladá v tomto smere za primeranú.

Pokiaľ sa týka návrhu navrhovateľky o zákaze priblíženia sa otcovi mal. dieťaťa do blízkosti 5 metrov k mal. D. P., v tejto časti súd návrh zamietol. Jedná sa o to, že na tunajšom súde prebieha aj konanie o nariadenie predbežného opatrenia na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, kde súd vykonáva potrebné úkony, vo veci je nariadený informatívny výsluch a skúma sa stanovisko kolízneho opatrovníka. Preto návrh matky v tomto smere pokladá súd za nedôvodný, keďže už o zákaze styku otca s mal. dieťaťom sa koná.

Pokiaľ sa týka návrhu navrhovateľky s tým, že súd zakazuje do právoplatného skončenia o rozvod manželstva odporcovi vstup do obydlija matky a to do rodinného domu č. X/X na ul. H. v J. T., tento návrh súd pokladá taktiež za nedôvodný. Z lustrácie registra obyvateľov vyplýva, že navrhovateľka má trvalé bydlisko na ul. H. X/X v J. T.. Odporca podľa lustrácie v registri obyvateľov má trvalé bydlisko na ul. H. XX/XX v J. T.. Od decembra 2015 účastníci spoločne nežijú, taktiež nemajú žiaden spoločný nájom. Vlastníkom rodinného domu, v ktorom navrhovateľka s dieťaťom býva, sú jej rodičia D. D. a O. D.. Pokiaľ teda nebude zo strany rodičov navrhovateľky dobrovoľne umožnený vstup do rodinného domu, odporca by sa dopúšťal prečinu porušovania domovej slobody. Navrhovateľka neosvedčila danosť práva na nariadenie predbežného opatrenia a súd v tejto časti návrh zamietol.

O povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, a položky 1c/ Sadzobníka súdnych poplatkov.“

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie a proti výroku o poplatkovej povinnosti odporcu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Namietal, že navrhovateľka neosvedčila nárok na vydanie predbežného opatrenia. Navrhovateľka predložila lekársku správu odporcu bez jeho vedomia a súhlasu. Nie je zrejmé, ako sa k nej dostala a správa bola poskytnutá v rozpore s § 25 zákona č. 576/2004 Z.z.. Správa je účelová a bola predložená s úmyslom poškodiť mu. K jej vystaveniu došlo rok po ukončení liečby, a to bez vyšetrenia zdravotného stavu odporcu. Trestné oznámenie je iba jednostranným tvrdením navrhovateľky, ktoré doposiaľ nebolo orgánom činným v trestnom konaní uzavreté. Odporca pri výpovedi uviedol, že tvrdenia navrhovateľky obsiahnuté v trestnom oznámení nie sú pravdivé. Podanie trestného oznámenia navrhovateľkou je účelové a je reakciou na postup odporcu vo veci úpravy styku s maloletou dcérou. Práve odporca bol ten, kto kontaktoval kolízneho opatrovníka už dňa 01.03.2016. s tým, že mu navrhovateľka bráni v styku s maloletou dcérou. Následne kolízny opatrovník kontaktoval navrhovateľku, ktorá mu dňa 02.03.2016 oznámila, že sa na úrad nedostaví, pretože má choré dieťa, je tehotná a má zdravotné problémy. Následne toho istého dňa navrhovateľka navštívila Obvodné oddelenie Policajného zboru Hranovnica, a podala na odporcu trestné oznámenie pre skutok, ktorý sa mal stať dňa 28.02.2016. Potom sa navrhovateľka dňa 07.03.2016 dostavila na úrad, kde skutok, ktorým odôvodnila návrh na vydanie predbežného opatrenia popísala inak ako je v zápisnici o trestnom oznámení a taktiež uviedla, že trestné oznámenie na odporcu doposiaľ nepodala. Z uvedeného je zrejmé, že kým sa odporca nezačal sťažovať na navrhovateľku a na problémy so stykom s mal. dcérou, navrhovateľka o odporcovi netvrdila, že by sa mal jej alebo jej rodine vyhrážať. Keďže doposiaľ zo strany jedného alebo druhého účastníka nebol podaný návrh na rozvod manželstva, je zrejmé, že navrhovateľka nemá z odporcu strach, ak s ním naďalej dobrovoľne zotrváva v manželstve a nemá záujem ukončiť ho. Nariadené predbežné opatrenie je nevykonateľné, pretože podľa dohody navrhovateľky a odporcu mu táto dieťa odovzdáva na styk každý deň okrem stredy, nie je teda zrejmé, ako má reálne dôjsť k odovzdaniu dieťaťa, kto mu má dieťa odovzdať, ak má odporca zakázané priblížiť sa k navrhovateľke. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietne.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za správne. Lekársku správu odporcu si zabezpečil súd sám. Zo správy vyplýva, že odporca svojvoľne vysadil liečbu navrhnutú odborným lekárom, nedostavoval sa na pravidelné kontrolné vyšetrenia. Čo sa týka navrhovateľkou podaného trestného oznámenia, pokiaľ by išlo z jej strany o nepravdivé tvrdenia, orgán činný v trestnom konaní by trestné stíhanie nezačal a nevzniesol by obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania. Nie je pravdou, že navrhovateľka odporcovi bránila v styku s maloletou dcérou dňa 01.03.2016. Maloletá dcéra napriek tomu, že ju navrhovateľka riadne pripravila na styk a išla odovzdať odporcovi, plakala, povedala, že ku nemu ísť nechce, keď ju odporca zobral na ruky kopala, na čo navrhovateľka reagovala tak, že nech si odporca príde po dcéru na ďalší deň. Následne došlo k správaniu sa odporcu tak, ako je uvedené v zápisnici o trestnom oznámení. Odporca nie je ochotný a schopný sa prijateľným spôsobom dohodnúť, resp. v niektorých situáciách sa podriaďovať záujmom iných ľudí, v danom prípade maloletej dcéry, ale len bezhlavo zotrváva na svojich požiadavkách. Navrhovateľka podala návrh na rozvod manželstva, konanie je vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. 15P/67/2016, čím je vyvrátené tvrdenie odporcu, že navrhovateľka dobrovoľne zotrváva v manželstve s odporcom. Predbežné opatrenie sa dá realizovať, od vydania predbežného opatrenia sa odovzdanie dieťaťa realizuje tak, že maloletá sama príde k odporcovi, niekedy ju odprevádza odporcova matka. Ani zo strany príbuzných navrhovateľky nie je problém, aby maloletú odovzdali odporcovi. Rovnako výrok o poplatkovej povinnosti odporcu je správny. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. j) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližoval alebo iba obmedzene približoval k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená.

Predbežným opatrením sa poskytuje iba dočasná úprava, nie definitívna. Súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010). S ohľadom na uvedené a s poukazom na ust. § 75 ods. 8 O.s.p. sú odvolacie námietky otca týkajúce sa nevyžiadania si jeho stanoviska a neprešetrenia pomerov nedôvodné.

Dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia môžu byť nasledovné skutočnosti:

- 1/ ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov
- 2/ ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov treba rozumieť stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

Navrhovateľka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla, že vyhrážky odporcu, ku ktorým došlo dňa 28.02.2016 po konflikte súvisiacom s odovzdaním mal. dcéry odporcovi v nej vyvolali obavy o svoj život, život maloletej dcéry a nenarodeného dieťaťa, čo vyústilo k podaniu trestného oznámenia. Z listinných dôkazov predložených navrhovateľkou vyplýva, že navrhovateľka dňa 02.03.2016 Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Hranovnica oznámila skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť jej manžel - odporca dňa 28.02.2016. Na základe tohto trestného oznámenia sú v súčasnosti vykonávané úkony pred začatím trestného stíhania. K podaniu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia došlo po začatí konania o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré je vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. 15P/67/2016 na základe návrhu navrhovateľky.

Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľka osvedčila opodstatnenosť svojho návrhu. S ohľadom na vysoké štádium tehotenstva je v záujme navrhovateľky, aby momentálne nebola vystavovaná stresovým situáciám ku ktorým dochádza pri bezprostrednom kontakte s odporcom a ktoré môžu negatívne vplyvať na jej zdravie ako aj zdravie nenarodeného dieťaťa. Preto bolo potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov v podobe nariadenia predbežného opatrenia.

Skutočnosť, že odporca má zakázané priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov nebráni odporcovi vo výkone styku s maloletou. Maloletá túto vzdialenosť vie prejsť aj sama, resp. odovzdanie sa môže uskutočniť za asistencie rodinných príslušníkov, či už odporcu alebo navrhovateľky.

Navrhovateľka sa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia domáhala, aby súd odporcovi zakázal priblížiť sa ku nej ako aj k maloletej dcére a zakázal mu vstupovať do obydlia navrhovateľky. S poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých) a § 4 ods. 2 písm. ch) zákona o súdnych poplatkoch (nárok súvisiaci s ochranou pred ublížením na zdraví) je navrhovateľka oslobodená od súdnych poplatkov. Keďže súd prvého stupňa na základe návrhu navrhovateľky nariadil predbežné opatrenie, jeho rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti odporcovi v zmysle § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s položkou 1 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov bolo správne.

Za daného stavu odvolací súd uznesenie v jeho napadnutej časti ako vo výrokoch vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd zároveň pristúpil k podaniu podnetu súdu starostlivosti o mal. dieťa na zverenie maloletej D. P., nar. XX.XX.XXXX do striedavej starostlivosti. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, bývajú však na tej istej ulici, pričom maloletá býva spolu s navrhovateľkou. Pri odovzdávaní maloletej odporcovi za účelom realizácie ich styku dochádza medzi navrhovateľkou a odporcom ku konfliktným situáciám. Je potrebné si uvedomiť, že právo na styk, osobnú starostlivosť o dieťa majú obaja rodičia. Odporca prejavuje záujem stretávať s maloletou, a to pravidelne počas celého týždňa.

Za podmienky, že druhý rodič má záujem sa s maloletým dieťaťom stykať, jeho povahové vlastnosti neodôvodňujú predpoklad, že bude na maloleté dieťa negatívne vplyvať a je schopný sa o maloleté dieťa počas doby styku postarať, je v záujme maloletého dieťaťa bez najmenších pochybností styk náležite upraviť. Tento stav je pre maloleté dieťa tak prínosný po stránke emočnej, ako aj po stránke intelektuálnej (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 295/06).

Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak súd teda zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená (porov. nález Ústavného súdu ČR z 15.03.2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15).

Odvolaciemu súdu sa javí, že navrhovateľka pri odovzdávaní maloletej odporcovi reaguje na odmietavý postoj maloletej k odporcovi, jej snahu zostať pri navrhovateľke neadekvátne. Namiesto toho, aby dieťaťu objasnila situáciu, vysvetlila mu, že jeho otec za ním prišiel, pretože mu chýba a chce s ním tráviť čas, a teda snažila sa dieťa upokojiť, aby mohlo odísť s odporcom, navrhovateľka radšej povie odporcovi, nech si po maloleťu príde inokedy, resp. volá priamo políciu. Skutočnosť, že maloletá momentálne býva s navrhovateľkou ju neopravňuje správať sa voči dieťaťu majetnícky. Odporca bol zvyknutý žiť v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou a maloletou, vídať ich každý deň. Čas, po ktorý mu je momentálne umožnené byť počas dňa s maloletou (2 až 4 hodiny) je v porovnaní s časom, ktorý s maloletou trávi navrhovateľka neporovnateľne kratší. Navrhovateľka vo svojom podaní uviedla, že maloleťu na styk s odporcom pripraví, avšak maloletá bez nej odísť nechce. Pripravou na styk však nemožno rozumieť len to, že navrhovateľka maloleťu oblečie. Priprava na styk musí prebehnúť aj po psychologickú stránku, dieťaťu je potrebné veku primeraným spôsobom vysvetliť aktuálne usporiadanie vzťahov v rodine. Tým, že navrhovateľka „chráni“ maloleťu pred odporcom a odmieta odovzdať ju odporcovi, keď maloletá k odporcovi odmieta ísť, sama prispieva k vzniku konfliktov medzi ňou a odporcom, ktorých svedkom je maloletá. Týmto spôsobom je maloletá zbytočne vystavovaná stresovým situáciám a daný stav určite neprispieva k jej zdravému psychickému vývinu. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 25 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ktorý rieši situáciu, kedy jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom.

Odvolací súd v žiadnom prípade nemá v úmysle ospravedlňovať správanie sa odporcu, akékoľvek urážky a vyhrážanie sa navrhovateľke, ktorá je jeho manželkou a matkou jeho detí sú zavrnutiahodné. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že ich prvoradým cieľom by malo byť vytvorenie harmonického prostredia pre svoje dieťa, preto by pred ním mali komunikovať bez prejavovania negatívnych emócií a navzájom sa rešpektovať. Pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa kupovania darčiekov maloletej, odvolací súd uvádza, že snaha rodiča získať si náklonnosť dieťaťa tým, že mu bude kupovať hračky, darčeky, nemôže v konečnom dôsledku viesť k vytvoreniu skutočného citového puta, ale len k deformácii hodnotového rebríčka dieťaťa. Dôveru a náklonnosť dieťaťa si rodič vie získať tým, že sa mu bude venovať a plnohodnotne s ním tráviť čas, vytvorí mu prostredie, v ktorom sa bude cítiť bezpečne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.